

4 основні кроки профорієнтації учнів з інтелектуальними порушеннями

Діти з інтелектуальними порушеннями обмежені у виборі професії. Тому завдання команди інклюзивного закладу — «ввести» їх у соціум, допомогти сформувати професійні інтереси, навчити, як самовизначитися в майбутній трудовій діяльності. Така дитина як громадянин нічим не відрізняється від інших у праві на здобуття професії та працю. Але їй потрібна допомога в розвитку своїх здібностей до профільного навчання чи трудової діяльності. Профорієнтацію учнів з інтелектуальними порушеннями в інклюзивній школі здійснюють психологи й соціальні педагоги за запитом батьків, учителів чи самої дитини

ВИЗНАЧАЄМО ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ УЧНІВ

- Низька розумова працездатність
- Знижена пізнавальна активність
- Уповільнений темп діяльності, зокрема трудової
- Порушення концентрації і стійкості уваги
- Фрагментарність сприймання, звуженість його обсягу
- Бідність, неточність, недостатня диференційованість уявлень
- Низька ефективність запам'ятовування
- Швидке забування вивченого матеріалу
- Недорозвиток розумових операцій
- Некритичність, сповільненість мислення
- Незрілість особистості

ДОТРИМУЄМОСЯ ГОЛОВНИХ ПРИНЦИПІВ ВЗАЄМОДІЇ З ДІТЬМИ

- Орієнтуємося на особливості психофізичного розвитку дітей
- Усвідомлюємо специфіку навчальної діяльності учнів
- Враховуємо пізнавальні можливості
- Використовуємо різні методи і прийоми
- Здійснюємо індивідуальний підхід
- Уникаємо перевтоми дітей під час уроків
- Спонукаємо учнів до навчання та розвиваємо в них пізнавальні інтереси

ВИЗНАЧАЄМО ПРИЧИНИ «НЕГОТОВНОСТІ» ДО ВИБОРУ ПРОФЕСІЇ

- У третини старшокласників вибіркове ставлення до певних видів робіт і низький рівень мотивації до праці
- 40% дітей не впевнені в собі й потребують постійної підтримки й контролю вчителя
- У кожної десятої дитини немає мотивації до здобуття професії, що пов'язано з обмеженням можливостей подальшого навчання
- Унаслідок несформованості критичності мислення кожна шоста дитина мріє про професію, пов'язану зі здобуттям вищої освіти, недоступної для випускника з інтелектуальними порушеннями
- На вибір майбутньої професії 80% учнів впливає думка батьків. Третина батьків не мають чітких уявлень про вибір трудової діяльності дитини й чинники, які на нього впливають
- 10% дітей вибирають таку саму професію, як у батьків або споріднену
- Більшість учнів не бачать будь-яких обмежень для опанування професії

ДОТРИМУЄМОСЯ ПОРАД ЩОДО ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ РОБОТИ

- Здійснюємо комплексне медико-психолого-педагогічне вивчення дитини для встановлення її можливостей та протипоказів до певних професій
- Починаємо формувати професійні інтереси учнів ще з початкової школи
- Мотивуємо до суспільно корисної праці як основи соціалізації людини
- Формуємо адекватну самооцінку з урахуванням стану здоров'я та особистих якостей дитини
- Розвиваємо в учнів професійно необхідні якості
- Корегуємо негативні риси дітей, які можуть обмежити їхні професійні можливості
- Організуємо роботу так, щоб свідомий професійний вибір дитини відповідав індивідуальним фізичним і психічним можливостям та соціально-економічній ситуації в регіоні

Примітка. Пам'ятку розробила **Світлана МИРОНОВА**, завідувач, професор кафедри корекційної педагогіки та інклюзивної освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, д-р пед. наук